

**KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA
KACHCHH UNIVERSITY, BHUJ**

NEP- 2020

Structure of B.A. Sanskrit

(Honours/Research) Syllabus

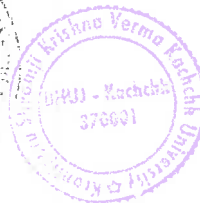
SEM - V & VI

to be implemented from AY 2025-26

Trivedi d. m.
DR. K. M. TRIVEDI
B.O.S. CHAIR PERSON

SANSKRIT
Head
Department of Sanskrit
K.S.K. Mahavidyalaya
BHUJ - 370001

Satiya
DR. KALPNA SATIJA
DEAN
FACULTY OF ARTS

B.A. Sem : V			
Course Type	Course	Credit	Suggested Titles
Major	MJSN-501	4	GRAMMAR
	MJSN-502	4	DARSHAN SHASTRA
	MJSN-503	4	BHAGAVADGEETA
Minor	MISN 501	4	VISHNUPURAN
	MISN 502	4	SUNDERKAND
Skill Enhancement Ability Course	SECSN 501	2	SPOKEN SANSKRIT

B.A. Sem : VI			
Course Type	Course	Credit	Suggested Titles
Major	MJSN-601	4	LINGUISTICS
	MJSN-602	4	DARSHAN SHASTRA
	MJSN-603	4	ARTHASHASTRA
Minor	MISN 601	4	MANUSMRITI
Ability Enhancement Course (Language)	AECSN 601	2	STOTRA LITERATURE
MAJOR	INTERNSHIP	4	INTERNSHIP

SEMESTER – 5

Sr.	Course Type	Course	Credit	Work Hours / Week	Exam Hours	Internal	External	Practical	Total
1	Discipline specific course – Major Multidisciplinary Course	MJSN-501	4	4	2:00	50	50	--	100
2		MJSN-502	4	4	2:00	50	50	--	100
3		MJSN-503	4	4	2:00	50	50	--	100
4	Minor	MISN 501	4	4	2:00	50	50	--	100
5		MISN 502	4	4	2:00	50	50	--	100
6	Skill Enhancement Ability Course	SECSN 501	2	2	1:00	25	25	--	50
Total Credits			22	22		275	275		550

SEMESTER – 6

Sr.	Course Type	Course	Credit	Work Hours / Week	Exam Hours	Internal	External	Practical	Total
1	Discipline specific course – Major	MJSN-601	4	4	2:00	50	50	--	100
2		MJSN-602	4	4	2:00	50	50	--	100
3		MJSN-603	4	4	2:00	50	50	--	100
4	Minor	MISN 601	4	4	2:00	50	50	--	100
5	Ability Enhancement Course (Language)	AECNS 601	2	2	1:00	25	25	--	50
6	Major	INTERNSHIP	4	4	120	50	50	--	100
Total Credits			22	18		275	275		550

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA		Branch/Spec.	ARTS					
Semester	5		Version/Pattern	NEP					
Effective from Academic Year	2025-26		Effective for the batch Admitted in	2023					
Subject code	MJSN-501	Subject Name	GRAMMAR						
Teaching scheme			Examination scheme (Marks)						
Per week)	Lecture (DT)	Practical (Lab.)	Total	CE	SEE	Total			
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0		60	Practical	00	00	00

Pre-requisites: NIL

Computer lab: NIL

Learning Outcomes:

- इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -
- 1. भारतीय व्याकरण की परम्परा से परिचित होंगे।
- 2. कारक विभक्तियों के प्रयोग से परिचित होंगे।
- 3. भारतीय संस्कृति की विरासत का ज्ञान प्राप्त करेंगे।

Theory syllabus :- कारकप्रकरणम् (भटोजी दीक्षित)

S. No.	Content	Hrs
1	पारिभाषिक - शब्दपरिचयः	15
2	प्रथमा-द्वितीया-तृतीया विभक्तयः	15
3	चतुर्थी-पंचमी विभक्ती	15
4	षष्ठी-सप्तमी विभक्ती	15

Reference (APA Style)

- 1. संज्ञा-कारक प्रकरण - डॉ. वसन्तकुमार लट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
- 2. त्रैयाकरण सिद्धांत, कौमुदी -कारक प्रकरण - डॉ. शांतिकुमार पंड्या, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड

प्रश्नपत्रनुं माणपुं

परीक्षा समय : २:०० क्लॉक

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	यूनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणभार
No.	Unit No.	Type of Question	
1	1	पारिभाषिक शब्द परिचय (४ मांथी २) Explanation of Terminology (2 out of 4)	10
2	2	सूत्र समजूती (४ मांथी २) Explanation of Sutras (2 out of 4)	10
3	4	सूत्र समजूती (४ मांथी २) Explanation of Sutras (2 out of 4)	10
4	2&3	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	1 to 4	टुंका प्रश्नो (८ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)									
Programme	BA				Branch/Spec.	ARTS			
Semester	5				Version/Pattern	NEP			
Effective from Academic Year	2025-26				Effective for the batch Admitted in	2023			
Subject code	MJSN-502		Subject Name		DARSHAN SHASTRA				
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0		60	Practical	00	00	00
Pre-requisites: NIL									
Computer lab: NIL									
Learning Outcomes:									
<p>➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -</p> <p>1 भारतीय दर्शनशास्त्र की परम्परा को जानेंगे।</p> <p>2 सांख्यदर्शन परम्परा का ज्ञान प्राप्त करेंगे।</p> <p>3 सांख्यदर्शन में वर्णित सृष्टि परम्परा का ज्ञान प्राप्त करेंगे।</p>									
Theory syllabus : सांख्यकारिका (ईश्वरकृष्णः)									
Unit	Content								Hrs
1	दर्शनशास्त्र का परिचय, षड्दर्शन-मात्र परिचय, सांख्यदर्शन-उद्भव और विकास, सांख्यदर्शन के आचार्य, ईश्वरकृष्ण का जीवन और समय								15
2	सांख्यकारिका-कारिका अध्ययनम्-कारिका १ से ३३								15
3	कारिका अध्ययनम्-कारिका ३४ से ५१								15
4	कारिका अध्ययनम्-कारिका ५२ से ७२								15
Reference (APA Style)									
1	सांख्यकारिका, डो. वसंत परीष, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाह								
2	सांख्यदर्शन, नगीनदास शाह. युनि. ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाह								
3	भारतीय दर्शनो, डो. वसंत परीष, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाह								
4	सांख्यदर्शन पर्यालोचन-आद्यप्रसाद मिश्र-राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान-दिल्ली								
5	सांख्यकारिका, प्रा. ज्योतिन्द्र देसाई, पार्व प्रकाशन, अमदावाह								

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

परीक्षा समय : २ :०० क्लाक

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	युनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणभार
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
1	1	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	कारिका समझूती (४मांथीर) Explanation of karika (2 out of 4)	10
3	2&3	विवेचनात्मक नोंध (४मांथीर) Critical Notes (2 out of 4)	10
4	4	विवेचनात्मक नोंध (४मांथीर) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	1 to 4	टूट्टा प्रश्नो (८ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA		Branch/Spec.	ARTS				
Semester	5		Version/Pattern	NEP				
Effective from Academic Year	2025-26		Effective for the batch Admitted in	2023				
Subject code	MJSN-503	Subject Name	BHAGAVADGEETA					
Teaching scheme			Examination scheme (Marks)					
(Per week)	Lecture (DT)	Practical (Lab.)	Total	CE	SEE	Total		
	L TU	P TW						
Credit	4	0	0	4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0	60	Practical	00	00	00

Pre-requisites: NIL

Computer lab: NIL

Learning Outcomes:

- इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -
1. श्रीमद्भगवद्गीता का सामान्य परिचय प्राप्त होगा।
  2. भारतीय सस्कृति की विरासत को जान पाएंगे।
  3. श्रीमद्भगवद्गीता से कर्म के महत्त्व को जानेंगे।
  4. श्रीमद्भगवद्गीता के सिद्धान्तों को ग्रहण कर पाएंगे।

Theory syllabus :- BHAGAVADGEETA

Unit	Content	Hrs
1	अध्याय - ७, ८, ९,	15
2	अध्याय - १०, १२, १३	15
3	अध्याय - १४, १५, १६	15
4	अध्याय - १७, १८	15

Reference (APA Style)

1. श्रीमद्भगवद्गीता का प्र.सी.ओ.ए. शास्त्री, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद
2. श्रीमद्भगवद्गीता का प्र. डॉ. एस.डी. जाला, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद
3. श्रीमद्भगवद्गीता का प्र. श्री. प्रकाशन, अमदावाद
4. श्रीमद्भगवद्गीता का सर्वप्रसिद्धी शंकाकृष्ण
5. श्रीमद्भगवद्गीता का निरूपित कर्मबंधनमांथी मुक्ति अने कर्मबंधननो अभाव, डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद

प्रश्नपत्रनुं माणजुं

Exam Time : 2:00 Hrs.

No.	प्रश्न प्रकार	गुणभार
No.	Type of Question	Weightage
1	निर्णायक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	निर्णायक प्रश्न समष्टि (४मांथी २) Shaloks and Explanations (2 out of 4)	10
3	निर्णायक प्रश्न (४मांथी २) Completion (2 out of 4)	10
4	निर्णायक प्रश्न (४मांथी ३) Completion (1 out of 2)	10
5	निर्णायक प्रश्न (४मांथी २)	10
6	निर्णायक प्रश्न (४मांथी २)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)									
Programme	BA			Branch/Spec.	ARTS				
Semester	5			Version/Pattern	NEP				
Effective from Academic Year	2025-26			Effective for the batch Admitted in.	2023				
Subject code	MISN 501	Subject Name		VISHNUPURAN					
Teaching scheme				Examination scheme (Marks)					
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total	CE		SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0		60	Practical	00	00	00
Pre-requisites: NIL									
Computer lab: NIL									
Learning Outcomes:									
<p>➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -</p> <ol style="list-style-type: none"> पुराण साहित्य का परिचय प्राप्त करेंगे। पुराण में वर्णित इतिहास को समझेंगे। पुराण में वर्णित संस्कृति को समझेंगे। 									
Theory syllabus :- VISHNUPURAN(SELECTED) (Ansh 6 - Adhyay 1 to 5)									
Unit	Content								Hr
1	पुराणपरिचयः, उद्भव-विकास-लक्षणानि, महत्त्वम्, शैली, रचयिता, संख्या, उद्गुणानि								15
2	१,२ अध्यायौ								15
3	३ अध्यायः								15
4	४,५ अध्यायौ								15
Reference (APA Style)									
1	विष्णुपुराण, गीताप्रेस गोरखपुर								
2	विष्णुपुराण, (नियत अध्याय), डॉ. मेहुल शाह, एम.एन.एच.सी.ग. काउंसिल दिल्ली								
3	पुराणविमर्श, डॉ. बलदेव उपाध्याय								

परीक्षा समय : २ :०० क्लक

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	युनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणांकाः
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
1	1	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	अनुवाद साथे समजूति (४मांथी २) Translation of Shlokas and Explanations(2 out of 4)	10
3	1,2	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
4	3,4	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	1 to 4	टूंडा प्रश्नो ८ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA			Branch/Spec.	ARTS			
Semester	5			Version/Pattern	NEP			
Effective from Academic Year	2025-26			Effective for the batch Admitted in	2023			
Subject code	MISN 502	Subject Name		SUNDERKAND				
Teaching scheme (Per week)	Lecture (DT)	Practical (Lab.)		Total	Examination scheme (Marks)			
	I	TU	P	TW		CE	SEE	Total
Credit	4	0	0		4			
Hours	60	0	0		60	Theory 50	50	100
						Practical 00	00	00
Pre-requisites: NIL								
Computer lab: NIL								
Learning Outcomes:								
<ul style="list-style-type: none"> इस प्रयोग-क्रम के अध्ययन-परिणत छात्रगण - 1. आर्ष महाकाव्य में परिचिन होंगे। 2. आर्ष महाकाव्य में निरूपित मूल्यों में परिचिन होंगे। 								
Theory syllabus :- SUNDERKAND (SELECTED)								
Unit	Content							Hrs
1	रामायण के कर्मा, रचनाकाल, उद्भव, विकास, प्रचार-प्रसार, आधारसामग्री, समीक्षित आवृत्ति, साहित्यस्वरूप, आर्ष महाकाव्य, ईर्ष्या							15
2	सर्ग १०, १३, १८, १९							15
3	सर्ग २०, २१, २६, ३०, ३८, ३९							15
4	सर्ग ४६, ४८, ४९, ५०, ५१							15
Reference (APA Style)								
1	सुंदरकांड - डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड							
2	सुंदरकांड - डॉ. विजय पंडया, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड							

परीक्षा समय : २ :०० क्लॉक

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम No.	यूनिट क्रम Unit No.	प्रश्न प्रकार Type of Question	गुणभार Weightage
1	1	निर्बंधात्मक प्रश्न अथवा निर्बंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	श्लोक अनुवाद अने समझूनि (४मांथी २) Translation of Shaloks and Explanations (2 out of 4)	10
3	3	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
4	4	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	5	छोटे प्रश्न (४ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)									
Programme	BA			Branch/Spec.	ARTS				
Semester	5			Version/Pattern	NEP				
Effective from Academic Year	2025-26			Effective for the batch Admitted in	2023				
Subject code	SECSN 501		Subject Name	SPOKEN SANSKRIT					
Teaching scheme				Examination scheme (Marks)					
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total	CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW					
Credit	2	0	0		2	Theory	25	25	50
Hours	30	0	0		30	Practical	00	00	00
Pre-requisites: NIL									
Computer lab: NIL									
Learning Outcomes:									
<p>➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -</p> <ol style="list-style-type: none"> संस्कृत भाषा के व्यावहारिक स्वरूप का परिचय प्राप्त करेंगे। छात्र संस्कृत भाषा के प्रारम्भिक वक्तव्य में सक्षम होंगे। 									
Theory syllabus :- भाषाप्रवेश: - भाग: १ (SELECTED)									
Unit	Content						Hrs		
1	पाठ:- १ तः २० पर्यन्तम्						15		
2	पाठ:- २१ तः ३५ पर्यन्तम्						15		
Reference (APA Style)									
1	भाषाप्रवेश: - भाग: १, संस्कृत भारती								

परीक्षा समय : १:०० क्लास

प्रश्नपत्रनुं माणनुं

Exam Time : 1:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	यूनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणवज़ार
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
1	1	भाली ङग्या पूरो (भारमांथी दश) Fill in the blank (Ten out of Twelve)	10
2	2	अक-बे वाक्यमां ङवाल आपो (भारमांथी दश) Answer in one or Two sentences (Ten out of Twelve)	10
3	1,2	बहुविकल्प प्रश्नो (सातमांथी पांच) MCQ (Five out of Seven)	05

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA		Branch/Spec.	ARTS	
Semester	6		Version/Pattern	NEP	
Effective from Academic Year	2025-26		Effective for the batch Admitted in	2023	
Subject code	MJSN-601	Subject Name	LINGUISTICS		
Teaching scheme	Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)	Practical (Lab.)	Total		
	I TU P TW			CE SEE Total	
Credit	4	0	0	4	Theory 50 50 100
Hours	60	0	0	60	Practical 00 00 00

Pre-requisites: NIL

Computer lab: NIL

Learning Outcomes:

➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरान्त छात्रगण -

- भाषाविज्ञान एवं शाखाओं का परिचय प्राप्त करेंगे।
- भारोपीय भाषाकुल का परिचय प्राप्त करेंगे।
- भाषा, बोली एवं ध्वनि परिवर्तन को जानेंगे।

Theory syllabus : **LINGUISTICS**

Unit	Content	Hrs
1	भाषाविज्ञानम्य अर्थः, अङ्गानि, अध्ययनपद्धतयश्च, भाषायाः परिभाषाः, भाषायाः वर्गीकरणम् (आकृतिमूलकं पारिवारिकञ्च)	15
2	भारोपीयपरिवारम्य परिचयः, मानवीयध्वनियन्त्रपरिचयः, ध्वनीनां वर्गीकरणम् (स्पर्शः, सङ्घर्षः, स्वरः, अर्धस्वरश्च)	15
3	ध्वनिपरिवर्तनम्य कारणानि, ध्वनित्थयः (श्रीमत्तियमः, ग्रासमाननियमः, वर्नरनियमः) अर्थपरिवर्तनम्य कारणानि दिशश्च	15
4	वाक्यलक्षणानि भेदाश्च, वैदिक-लौकिकसंस्कृतयोः भेदः परिचयश्च, वाग्मापयोः भेदः परिचयश्च, भाषा एवं बोली भेदः परिचयश्च	15

Reference (APA Style)

आधार ग्रंथः

- भाषाशास्त्रेण अने भारतीय आर्यभाषा, डॉ. वसंत भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद
- संस्कृत भाषाशास्त्रीय अध्ययन, डॉ. भोलाशंकर व्यास, अनु. डॉ. लक्ष्मण माधव, पार्व प्रकाशन, अमदावाद
- भाषाविज्ञानती लूमिका, डॉ. आर. जे. लोधी, पार्व प्रकाशन, अमदावाद
- संस्कृतननु तुलनात्मक भाषाविज्ञान, प्रा. कृतेन्द्र देसाई, पार्व प्रकाशन, अमदावाद

प्रश्नपत्रनु भागभुं

परीक्षा समय : २ :०० घण्टा

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	यूनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणभार
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
1	1	निर्बंधात्मक प्रश्न अथवा निर्बंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	निर्बंधात्मक प्रश्न अथवा निर्बंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
3	3	विवेचनात्मक नोंधे (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
4	4	विवेचनात्मक नोंधे (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	1 to 4	टूट प्रश्नां ४ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA			Branch/Spec.	ARTS			
Semester	6			Version/Pattern	NEP			
Effective from Academic Year	2025-26			Effective for the batch Admitted in	2023			
Subject code	MJSN-602		Subject Name	DARSHAN SHASTRA				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)	Total	CE	SEE	Total	
	L	TU	P	TW				
Credit	4	0	0	4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0	60	Practical	00	00	00

Pre-requisites: NIL

Computer lab: NIL

Learning Outcomes:

- इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -
1. भारतीय दर्शन शास्त्र की परम्परा को जानेंगे।
  2. न्यायवैशेषिक दर्शन परम्परा का ज्ञान प्राप्त करेंगे।
  3. प्रत्यक्षादि प्रमाणों का प्रयोग समझेंगे।

Theory syllabus : तर्कसंग्रह – अन्नभट्ट (संपूर्ण)

Unit	Content	Hrs
1	न्यायवैशेषिक दर्शनयोः परिचयः, न्यायदर्शनस्य आचार्यपरम्परा, वैशेषिकदर्शनस्य आचार्यपरम्परा, न्यायवैशेषिकदर्शनयोः ग्रन्थानां परिचयः	15
2	सप्तपदार्थाः, नवद्रव्याणि (गद्यांशः १ तः १८; ७६ तः ८१)	15
3	गुणपरिचयः, प्रत्यक्षप्रमाणपर्यन्तम् (गद्यांशः १९ तः ८३)	15
4	गुणपरिचयः (गद्यांशः ४४ तः ७५)	15

Reference (APA Style)

तर्कसंग्रह : डॉ. वसंत परीज, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
तर्कसंग्रह : डॉ. लक्ष्मेश जोशी, पार्व प्रकाशन, अमदावाड

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

परीक्षा समय : २ :०० क्लक

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम No.	युनिट क्रम Unit No.	प्रश्न प्रकार Type of Question	गुणांक Weightage
1	1	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
3	3	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
4	4	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
5	1 to 4	टुंका प्रश्नो (८ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)									
Programme	BA				Branch/Spec.	ARTS			
Semester	6				Version/Pattern	NEP			
Effective from Academic Year	2025-26				Effective for the batch Admitted in	2023			
Subject code	MISN 601		Subject Name		MANUSMRITI				
Teaching scheme					Examination scheme (Marks)				
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	50	50	100
Hours	60	0	0		60	Practical	00	00	00
Pre-requisites: NIL									
Computer lab: NIL									
Learning Outcomes:									
➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -									
1. भारतीय धर्मशास्त्र का परिचय प्राप्त करेंगे।									
2. भारतीय धर्मशास्त्र में निरूपित समाजशास्त्र, धर्मशास्त्र इत्यादि को जानेंगे।									
Theory syllabus : MANUSMRITI - ADHYAY -3									
Unit	Content								Hrs
1	धर्मशास्त्र का उद्गम और विकास, स्मृति साहित्य का रचनाकाल, मनुस्मृति का परिचय, रचनाकाल, मनुस्मृति : ग्रंथ कर्तृत्व								15
2	१-४३								15
3	४४-१८६								15
4	१८७-२८७								15
Reference (APA Style)									
मनुस्मृति -अध्याय-३, प्रि. जे. एस. शाह, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद									
मनुस्मृति -अध्याय-३, डॉ. शांतिकुमार पंडया पार्श्व प्रकाशन, अमदावाद									

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

परीक्षा समय : २ :०० क्लाक

Exam Time : 2:00 Hrs.

प्रश्न क्रम	युनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	वज़न
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
१	1	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
२	2	श्लोक अनुवाद अने समझूति (४मांथी २) Translation of Shaloks and Explanations (2 out of 4)	10
३	3	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
४	4	विवेचनात्मक नोंध (४मांथी २) Critical Notes (2 out of 4)	10
५	1-4	टूंक प्रश्नो (८ मांथी ५) Short questions (5 out of 8)	10

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)

Programme	BA		Branch/Spec.	ARTS		
Semester	6		Version/Pattern	NEP		
Effective from Academic Year	2025-26		Effective for the batch Admitted in	2023		
Subject code	AECSN 601	Subject Name	STOTRA LITERATURE			
Teaching scheme			Examination scheme (Marks)			
(Per week)	Lecture (DT)	Practical (Lab.)	Total	CE	SEE	Total
	L TU	P TW				
Credit	2	0	0			
Hours	0	0	0	25	25	50
Pre-requisites	NIL			00	00	00
Computer lab						

Learning Outcomes

- इस अध्यायक के अध्ययनोत्तरान छात्रगण -
- गंगालहरी का स्वरूप और उसका विकास का परिचय प्राप्त करेंगे।
- गंगालहरी का ऐतिहासिक प्राम करेंगे।
- गंगालहरी के रसदर्शन

Theory syllabus - गंगालहरी (संपूर्ण) (पंडितराज जगन्नाथ)

Unit	Content	Hrs
1	पंडितराज जगन्नाथ-जीवन-समय-कवन, स्तोत्र काव्य का लक्षण, गंगालहरी साहित्य स्वरूप, गंगालहरी रसदर्शन	15
2	गंगालहरी (संपूर्ण)	15

Reference (APA Style)

- गंगालहरी - प्रा. सुरेश के. देवे, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाद
 गंगालहरी - डॉ. दिनेशभाई माछी, पार्थ प्रकाशन, अमदावाद

परीक्षा समय 1:00 क्लाक

प्रश्नपत्रनुं माणभुं

Exam Time : 1:00 Hrs.

प्रश्न क्रम No.	यूनिट क्रम Unit No.	प्रश्न प्रकार Type of Question	गुरुत्व Weightage
1	1	निबंधात्मक प्रश्न अथवा निबंधात्मक प्रश्न Descriptive question or Descriptive question	10
2	2	विवेचनात्मक नोट्स (2 मांथी 2) Critical Notes (2 out of 4)	10
3	1 to 2	छोटे प्रश्न (5 मांथी 8) Short questions (5 out of 8)	05

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY									
FACULTY OF ARTS, SANSKRIT (DOE)									
Programme	BA			Branch/Spec.	ARTS				
Semester	6			Version/Pattern	NEP				
Effective from Academic Year	2025-26			Effective for the batch Admitted in	2023				
Subject code	MJSNINT604	Subject Name		INTERNSHIP					
Teaching scheme				Examination scheme (Marks)					
(Per week)	Lecture (DT)		Practical (Lab.)		Total		CE	SEE	Total
	L	TU	P	TW					
Credit	4	0	0		4	Theory	00	00	00
Hours	0	0	120		120	Practical	50	50	100
Pre-requisites: NIL									
Computer lab: NIL									
Learning Outcomes:									
<p>➤ इस अभ्यासक्रम के अध्ययनोपरांत छात्रगण -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. स्नातककक्षीय ज्ञान का प्रायोगिक स्तर पर अनुभव करेंगे। 2. अभ्यस्त पाठ्यक्रम के विषयों का व्यावहारिक पक्ष जानेंगे। 									
Theory syllabus									
Unit	Content							Hrs	
1	साथे संलग्न यादी मुज़ब								
2									
Reference (APA Style)									

परीक्षा समय : : कलाक

प्रश्नपत्रनुं माणपुं

Exam Time : : Hrs.

प्रश्न क्रम	युनिट क्रम	प्रश्न प्रकार	गुणवज़ार
No.	Unit No.	Type of Question	Weightage
1	1	साथे संलग्न यादी मुज़ब	
2	2		
3	1 to 2		

- सेमेस्टर दरमियान कुल १२० कलाकनी छ-टर्नशिप करवी इच्छयात छे.
- सूचित अकमोमांथी कोई अक के अकथी वधु अकमनी पसंदगी करी कुल ४ क्रेडीट = १२० कलाकनुं काम करवुं जरूरी छे.
- छ-टर्नशिप कार्यमां निर्धारित कलाकोनुं प्रमाणपत्र लाववुं इच्छयात छे.
- जो छ-टर्नशिप दरमियान अलग अलग जग्याअे काम कर्युं होय तो ४ क्रेडीट* ३० कलाक= १२० कलाक अटले के प्रमाणपत्रमां कुल १ क्रेडीट माटे ३० कलाकनो उल्लेख होवो जरूरी छे.

UNI TN O.	COURSE STRUCTURE		
	ઈન્ટર્નશિપ એકમ	પ્રવૃત્તિ	ક્ષેત્ર
૧.	સંસ્કૃત શિક્ષણ-૧	પ્રાથમિક શાળામાં ધોરણ ૫ થી ૮ માં સંસ્કૃતના અભ્યાસક્રમ અંગે શૈક્ષણિક કાર્ય કરવું.	વિદ્યાર્થીના જિલ્લાની કોઈ પણ પ્રાથમિક શાળા. શાળાના આચાર્ય / ભાષા શિક્ષકનું પ્રમાણપત્ર લાવવાનું રહેશે.
૨.	સંસ્કૃત શિક્ષણ-૨	મધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળામાં ધોરણ ૯ થી ૧૨ માં સંસ્કૃતના અભ્યાસક્રમ અથવા સંસ્કૃત ભાષાના અભ્યાસક્રમનું કાર્ય કરવું.	વિદ્યાર્થીના જિલ્લાની કોઈ પણ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા. શાળાના આચાર્ય / ભાષા શિક્ષકનું પ્રમાણપત્ર લાવવાનું રહેશે.
૩.	સંસ્કૃત સાહિત્યનો અભ્યાસ	સમાજના સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય અને રુચિ કેળવવા નવા વિવિધ કાર્યક્રમો જેવા કે વક્તૃત્વ સ્પર્ધા, વ્યાખ્યાન, ચિત્ર સ્પર્ધા, શેરી નાટક વગેરેનું આયોજન. આ પ્રવૃત્તિ ટીમ બનાવીને કરી શકાશે.	મહોલ્લો, સોસાયટી, ગામ કે નગર. અધિકૃત વ્યક્તિનું પ્રમાણપત્ર લાવવાનું રહેશે.
૪.	સંસ્કૃત સંવાદકલા	સમાજના નાગરિકોને પ્રાથમિક સ્તરની સંસ્કૃત સંવાદકલા શીખવવી.	જે શાળા / કોલેજમાં વર્ગો ચલાવ્યા હોય તેના આચાર્ય / ભાષા શિક્ષકનું પ્રમાણપત્ર લાવવાનું રહેશે.
૫.	જ્યોતિષ / પૂજા વિધિ	જ્યોતિષ / પૂજા વિધિ કરતા વ્યક્તિ / સંસ્થાના મદદનીશ તરીકે કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૬.	સંસ્કૃત સંશોધન પ્રકાશન સંસ્થા / સમાચારપત્ર પ્રકાશન કે અન્ય પ્રકાશન સંસ્થામાં ભાષા શુદ્ધિ/ પ્રૂફ રીડિંગ કરવાની / મદદનીશ તરીકેની કામગીરી.	સંસ્કૃત સંશોધન સંસ્થા / સમાચારપત્ર પ્રકાશન કે અન્ય પ્રકાશન સંસ્થામાં ભાષા શુદ્ધિ/ પ્રૂફ રીડિંગ કરવાની / મદદનીશ તરીકેની કામગીરી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૭.	કર્મકાંડ	કર્મકાંડ કરતા વ્યક્તિ / વ્યક્તિઓ કે સંસ્થાના મદદનીશ તરીકેની કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૮.	ધાર્મિક સ્થળોના સંચાલનમ કામગીરી	ધાર્મિક સ્થળોના સંચાલનમાં મદદનીશ તરીકે કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૯.	વાસ્તુ	વાસ્તુ ત્રિવિધ કરતા વ્યક્તિ / સંસ્થાના મદદનીશ તરીકે કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૧૦.	આયુર્વેદિક વૈદ્ય/ ડોક્ટરના મદદનીશ	આયુર્વેદિક વૈદ્ય / ડોક્ટરને ત્યાં મદદનીશની કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૧૧.	કુદરતી ઉપચાર કેન્દ્રમાં સેવા	કુદરતી ઉપચાર કેન્દ્રમાં સેવા / મદદનીશ તરીકેની કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
૧૨.	ઓર્ગેનિક ખેત ઉત્પાદન અને	ઓર્ગેનિક ખેત ઉત્પાદન અને વેચાણ કરવું / એવા	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી

	વેચાણ	કેન્દ્રમાં મદદનીશ તરીકેની કામગીરી કરવી.	સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
13.	હસ્તપ્રત (મેનુસ્ક્રીપ્ટ) અને શોધ સંશોધન કેન્દ્રમાં કામ	હસ્તપ્રત અને શોધ સંશોધન કેન્દ્રમાં મદદનીશની કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
14.	ડિજિટલ કન્ટેન્ટ બનાવવું	સંસ્કૃત ભાષા / સાહિત્યના પ્રચાર, પ્રસાર અને સંવર્ધન કરતું સાહિત્ય ડિજિટલ કન્ટેન્ટના માધ્યમથી બનાવવું / બનાવનારને ત્યાં મદદનીશ તરીકે કામ કરવું.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
15.	વિપશ્યના	વિપશ્યના કેન્દ્રો કે તેના જેવા કેન્દ્રોમાં સેવાની કામગીરી	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
16.	યોગ	યોગની તાલીમમાં મદદનીશની કામગીરી, યોગની તાલીમ આપવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
17.	આયુર્વેદિક ઔષધિ	ઔષધિ બનાવવી / એકત્રીકરણ કરવું કે કાર્મસીમાં મદદનીશ તરીકેની કામગીરી કરવી.	જ્યાં પણ તાલીમ લીધી હોય / કામગીરી કરી હોય ત્યાંના અધિકૃત કર્મચારીનું સહી સિક્કા સાથેનું પ્રમાણપત્ર
ખાસ નોંધ :			
<ol style="list-style-type: none"> નિર્દિષ્ટ એકમો સિવાય પણ આચાર્યશ્રીને સંસ્કૃત વિદ્યાર્થી માટે સંસ્કૃત કૌશલ્ય વર્ધન હેતુ યોગ્ય લાગે તે ક્ષેત્રમાં ઇન્ટર્નશિપ માટે ભલામણ / મંજૂરી કરી શકશે. વિદ્યાર્થીની કૉલેજના આચાર્યશ્રીએ તાલીમ / ઇન્ટર્નશિપ માટે વિદ્યાર્થીને જરૂર પડે તે તમામ ભલામણપત્ર / ના વાંધા પ્રમાણપત્ર આપવાનું રહેશે. 			

